

Roll No. :

Total No. of Questions : 13]

[Total No. of Printed Pages : 4

AFMA-151

M.A. Final Examination, 2023

PUNJABI

Paper - I

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ

(ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Note :- Question paper has *three* parts. Attempt all parts as directed.

ਨੋਟ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ **ਤਿੰਨ** ਭਾਗ ਹਨ। ਨਿਰ್ದੇਸ਼ਾਨੁਸਾਰ **ਸਭੀ** ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਹਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।

Part-A

(Marks : 2 × 10 = 20)

Note :- Answer all *ten* questions (Answer limit **50** words). Each question carries **2** marks.

(ਭਾਗ-ਅ)

(ਅੰਕ : 2 × 10 = 20)

ਨੋਟ :- ਸਭੀ **ਦਸ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੀਜ਼ਿਏ (ਉੱਤਰ-ਸੀਮਾ **50** ਸ਼ਬਦ)। ਪ੍ਰਤਿਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ **2** ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

Part-B

(Marks : 8 × 5 = 40)

Note :- Answer any *five* questions out of eight (Answer limit **200** words). Each question carries **8** marks.

(ਭਾਗ-ਬ)

(ਅੰਕ : 8 × 5 = 40)

ਨੋਟ :- ਆਠ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ **ਪਾਂਚ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੀਜ਼ਿਏ (ਉੱਤਰ-ਸੀਮਾ **200** ਸ਼ਬਦ)। ਪ੍ਰਤਿਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ **8** ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

Part-C

(Marks : 20 × 2 = 40)

Note :- Answer any *two* questions out of four (Answer limit **500** words). Each question carries **20** marks.

(ਭਾਗ-ਸ)

(ਅੰਕ : 20 × 2 = 40)

ਨੋਟ :- ਚਾਰ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ **ਦੋ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੀਜ਼ਿਏ (ਉੱਤਰ-ਸੀਮਾ **500** ਸ਼ਬਦ)। ਪ੍ਰਤਿਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ **20** ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

BRI-286

(1)

AFMA-151 P.T.O.

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ। (ਸ਼ਬਦ ਸੀਮਾਂ 50 ਸ਼ਬਦ) ਹਰੇਕ ਉੱਤਰ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।
 - (ੳ) “ਲਹਿਰ ਹੁਲਾਰੇ” ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
 - (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈ ?
 - (ੲ) “ਸੂਫੀਖਾਨਾ” ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?
 - (ਸ) ਪਿਤਾ ਜੇ ਧੀ ਦਾ ਰੂਪ ਹੰਢਾਏ
ਲੋਕਾ ਵੇ! ਤੈਨੂੰ ਲਾਜ ਨਾ ਆਵੇ।
ਲੂਣਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪੰਗਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।
 - (ਹ) ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
 - (ਕ) “ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ” ਅਤੇ “ਕੋਈ ਦਸਤਾਰ ਰਤ ਲਿਬੜੀ” ਗਜ਼ਲਾਂ ਦਾ ਲਿਖਾਰੀ ਕੌਣ ਹੈ।
 - (ਖ) “ਧੁਖਦਾ ਜੰਗਲ” ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਕੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 - (ਗ) “ਜਾਇਦਾਦ” (ਕਵਿਤਾ) ਅਤੇ “ਨਾ ਵੰਝ ਢੋਲਾ ਚਨਣਾ” (ਗੀਤ) ਦਾ ਲਿਖਾਰੀ ਕੌਣ ਹੈ।
 - (ਘ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਗਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ ਜੋ “ਮੇਰੀ ਚੋਣਵੀ ਕਵਿਤਾ” ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ।
 - (ਙ) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾੜ੍ਹੀਕ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ-ਅ

8×5=40

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ (5) ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।

ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

2. “ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਛੋਟੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਵੀ ਹੈ।” ਸਿੱਧ ਕਰੋ।
3. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਲ ਦੀ “ਲੁਣਾ” ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਲ ਦੀ ਕਾਵਿ ਕਲਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
5. ਮੇਰੀ ਚੋਣਵੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ “ਬਿਰਖ ਅਰਜ ਕਰੋ” ਵਿੱਚ ਬਿਰਖ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀ-ਕੀ ਅਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
7. “ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਹੈ।” ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸਹਿਮਤ ਹੋ। ਬਿਆਨ ਕਰੋ।
8. ਸੂਫੀਖਾਨਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ ਦੀ ਕਾਵਿ ਕਲਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
9. “ਸੂਫੀਖਾਨਾ” ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ੲ

20×2=40

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ 2 (ਦੋ) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 500 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।

ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 20 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

10. ‘ਲੁਣਾ’ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।
11. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਥਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ।

12. “ਬਿਰਖ ਅਰਜ ਕਰੇ” ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
13. “ਲਹਿਰ ਹੁਲਾਰੇ” ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਕਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।